

Doi din trei antreprenori nu vor face investitii semnificative în acest an (Barometru)

Mare parte dintre firmele din România vor îngheta investițiile în acest an, pe fondul provocărilor fiscale și incertitudinilor tot mai mari privind evoluția economiei, în timp ce doi din trei antreprenori nu vor deschide noi linii de business și investiții în 2025, releva un barometru de opinie în rândul investitorilor.

Cercetarea arată ca 56% dintre respondenți vor miza, în 2025, pe restructurarea și optimizarea operațiunilor financiare, în tentativa de a se adapta la situația economică fragilă, generată de efectele scaderii vânzărilor, amplificării blocajului financiar și inflației semnificative.

Potrivit rezultatelor celei de-a XI-a ediții a Barometrului de opinie privind starea economiei, dezvoltat de Frames la comanda Sierra Quadrant, cei mai mulți dintre oamenii de afaceri chestionați (82%) consideră ca 2025 va fi un an dificil din punct de vedere economic, în timp ce doar 11% consideră ca anul va fi unul bun pentru business.

Totodată, 67% au așteptări destul de pesimiste privind evoluția economică, doar 14% sunt optimiști și cred că economia va urma o traiectorie pozitivă, în timp ce 19% au evitat să se pronunțe.

Principalele riscuri economice invocate de antreprenori sunt, în ordinea mențiunilor: scăderea vânzărilor (68%), efectele inflației (53%), impactul creșterii taxelor (49%), problemele de finanțare/inclusiv scăderea creditului furnizor (42%), accentuarea blocajului financiar (31%), creșterea costurilor operaționale (28%), de la carburanți, energie, gaze etc.

În topul provocărilor s-au mai situat criza forței de muncă, menționată de 19% dintre antreprenori și evoluția cursului valutar, menționată de 15% dintre intervievați.

"2025 va fi anul în care multe dintre companii vor miza pe prudență, pe securizarea investițiilor și consolidarea business-ului. Investițiile se vor concentra, în principal, în zonele care pot aduce rezultate rapide, focusul fiind pe menținerea unui cashflow dinamic. În marea lor majoritate, marile proiecte investitoriale vor fi trecute pe hold, în așteptarea unor răspunsuri concrete mai ales în privința politicii fiscale ale noului guvern. Introducerea taxei pe stâlp, controversa legată de posibilă creștere a impozitului pe profit, a schimbării modului în care vor fi taxate proprietățile industriale, în general temerile legate de apariția unor noi taxe pe business au generat un comportament prudent din partea investitorilor", arată concluziile cercetării.

Una dintre întrebările cheie ale cercetării se referă la soluțiile pe care managerii le au în vedere pentru a-și optimiza activitatea economică în 2025.

Astfel, principala măsură avută în vedere de antreprenori vizează optimizarea costurilor operaționale, invocată de 82% dintre cei chestionați. Este vorba de costurile de producție și cheltuielile logistice în principal, printre care și cele generate de funcționarea afacerii (chirii, costuri de birou, achiziții de mobilier, tehnica de calcul, utilități etc.)

O altă măsură invocată de majoritatea antreprenorilor (67%) vizează restructurarea portofoliului de servicii/produse.

"Limitarea cheltuielilor neesențiale pentru core-business-ul companiei și focusarea pe produsele/serviciile care aduc cel mai ridicat volum de vânzări/profit vor deveni prioritare. Un alt element esențial, invocat de 53% dintre investitori vizează asigurarea unei linii de finanțare de urgență, un fel de plasa de salvare financiară în caz de nevoie. Cei mai mulți mizează pe liniile financiare deschise la bănci dar un procent din ce în ce mai mare vizează colaborarea cu fondurile de investiții devenite tot mai active în piața românească și care vin cu dobânzi și condiții mai flexibile decât cele oferite de bănci", arată concluziile barometrului.

Alte masuri vizate de antreprenori pentru a-si optimiza activitatea în 2025 se refera la vânzarea activelor neesentiale pentru business (terenuri, cladiri, utilaje nefolosite etc.), bifata de 29% dintre cei interviuati, extinderea programelor de credit risc management, factoring, digitalizarea afacerilor (21%) si de gestiune activa a riscului valutar si renuntarea la liniile de leasing operational (19%).

"Interesant este ca, printre masurile vizate de antreprenori, si am vrut sa evidentiem acest fapt, se afla limitarea creditului comercial, mentionata de 48% dintre cei chestionati. O decizie care se simte deja în economie si care vine sa creeze probleme pe lanturile economice, dovada a scaderii încrederii în dinamica economica. Creditul comercial reprezinta, de multa vreme, principala modalitate de finantare a economiei iar reducerea acestuia risca sa genereze efecte negative ample mai ales în zona comertului, acolo unde majoritatea firmelor lucreaza cu acest instrument financiar", afirma expertii.

De asemenea, doar 9% dintre cei chestionati se gândesc la disponibilizari de personal drept solutie pentru problemele economice din 2025, un semnal ca actuala criza de forta de munca ramâne una dintre marile probleme ale economiei.

Dincolo de masurile de restructurare a afacerilor, de optimizare a costurilor operationale, multi dintre antreprenori si-ar dori ca în 2025 sa atraga mai multa finantare, în special din zona fondurilor europene. 69% dintre ei au declarat ca si-ar dori sa initieze proiecte cu fonduri UE, în special în zona productiei, însa cei mai multi (63%) se tem de birocratia asociata acestui demers si de întârzierea platilor din fonduri UE (59%).

"Nu exista antreprenor care nu si-ar dori sa evolueze în 2025, sa își consolideze si sa își extinda afaceri, iar una dintre solutiile o reprezinta accesarea fondurilor UE. Însa cei mai multi reclama ca proiectele sunt aprobate foarte greu iar deconturile vin cu întârzieri foarte mari, fapt care este de natura sa duca chiar la esecul proiectului propus. De exemplu, poti trece în proiectul de finantare achizitia unei linii de productie de 1.500.000 de euro si te poti trezi ca, pâna ce proiectul este aprobat, aceasta s-a scumpit si nu mai este fezabila achizitia. Este absolut necesar, din aceasta perspectiva, ca autoritatile sa gaseasca solutiile pentru a face procesul de absorbtie a fondurilor UE mai rapid, în ton cu dinamica economica", au explicat expertii.

Potrivit Sierra Quadrant, în 2025 mai mult ca oricând expertiza de business va face diferenta între firmele care vor esua si cele care se vor extinde si vor câstiga cote nesperate de piata.

"Scaderea vânzarilor, generata în principal de deprecierea puterii de cumparare si în general de înrautatirea conditiilor de business, va duce multe firme în pragul insolventei si al falimentului. Antreprenorii trebuie sa stie ca pot evita aceste situatii prin dezvoltarea unor programe de însanatosire a business-ului, de la concordatul preventiv la acordul de business", a afirmat Ovidiu Neacsu, partener coordonator Sierra Quadrant, citat în comunicat.

A XI-a editie a Barometrului de opinie privind starea economiei, dezvoltat de Frames la comanda Sierra Quadrant, în luna decembrie 2024, a vizat raspunsurile a 1.023 de antreprenori, manageri si angajati cu functii de raspundere din domenii diverse, precum IT&C, Asigurari, Echipamente, Materii prime, Energie, FMGC sau Turism.

Interviurile s-au realizat online, pe baza de chestionar, iar profilul respondentilor a fost reprezentat de persoane cu studii superioare, 63% barbati si 37% femei, cu o vârsta medie de 47 de ani.